

RIJEČ BOŽJA

RAZMIŠLJATI, DJELOVATI I MOLITI UZ RIJEČ BOŽJU

Trajanje kateheze: 60-70 min

Dob sudionika: srednjoškolci/studenti

Ciljevi:

- približiti mladima važnost Svetoga pisma u molitvenom životu
- približiti mladima ljepotu Lectio Divina

Sredstva:

- Sveto pismo
- meditativna glazba

Metodički postupci:

- čitanje
- razgovor

TIJEK SUSRETA:

>>> na početku neka animator odabere nekoga od sudionika da pročita, uz meditativnu glazbu, ulomak iz Evanđelja.

Iz Evanđelja po Luki: Dok je On to govorio, povika neka žena iz mnoštva: „Blažena utroba koja te nosila i prsa koje si sisao!“ On odgovori: „Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!“ (Lk 11, 27-28)

>>> sada neka animator pozove sve sudionike da se udobno smjeste u stav koji im odgovara te da se, slušajući glazbu, upuste u avanturu Riječi Božje, to jest neka animator potakne stvaranje slike o tekstu koji je bio pročitan na početku.

Upustimo se u događaj koji smo čuli. Nalazim se na velikoj livadi. U daljini vidim mnoštvo koje pozorno nešto ili nekoga sluša. Približavam se. U sredini uočavam Isusa. Mnoštvo šuti i sluša. Krist govori... poučava... tada shvatim da se okreće prema meni i kaže...

>>> sada neka se uključe mladi u stvaranje priče. Neka nekoliko sudionika kaže što im Isus poručuje. Kada ih par veli svoju asocijaciju neka animator nastavi...

U tom trenutku kada mi je Isus to progovorio spazim da se neka žena gura kroz mnoštvo veoma brzo i agresivno. Pomislim da sigurno želi napasti Isusa pa krenem prema njoj i pokušavam je zaustaviti. Ona se okrene i kaže mi:

>>> neka se opet uključe mladi i stvore svoju priču. Zatim animator nastavlja...

Ipak je uspjela krenuti te dolazi do Isusa i viče: „Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao.“ Ja stojim sa strane posramljen jer sam je htio zaustaviti, a sad shvaćam da se ona divila Isusu. Tada začujem Njega: „Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!“ Ostajem posramljen jer sam svjestan koliko malo Riječ Božju koristim i čuvam. Isus primjeti da sam žalostan i krene prema meni te mi kaže: „Što mogu učiniti za tebe danas?“ A ja ga brzo zamolim:

*>>> neka sada sudionici iznesu svoje molitve koje će ujedno biti i **molitveni početak** u katehezu. Kada završe sa molitvama animator neka zaključi molitvu:*

Želimo Kriste čuvati Tvoju riječ, njome se služiti i po njoj živjeti, jer Tvoja Riječ nozi je našoj svjetiljka i svjetlo našim stazama. Budi s nama i uz nas da upoznamo ljepotu Tvoje Riječi. Ti koji živiš i kraljuješ u vijekevijekova. Amen!

NAJAVA TEME S KRATKIM IZLAGANJEM UZ POTICAJNA PITANJA:

Nakon ove uvodne molitve koju smo sami osmislili i doživjeli na svoj način odmah na početku volio bih vas pitati **koliko je Biblija, Sveto pismo prisutno u vašem životu**, to jest koliko je čitate?

>>> pustiti mladima neko vrijeme da iznesu svoja razmišljanja, zatim nastaviti s temom...

U današnjem svijetu, osobito čak među vjericima kao da je praksa čitanja Svetoga pisma zamrla, kao da nam više nije važna. Zasigurno svi imamo doma Sveto pismo, no često puta ono je samo još jedan predmet koji popunjava naše police, a može se shvatiti i kao neka vrsta osobne vjerničke iskaznice jer ćemo nerijetko reći: pa katolik sam, vjernik sam - moram imati Bibliju. U uvodom evanđeoskom ulomku Krist nas upozorava kako valja riječ Božju, ne samo čuti ili posjedovati, već je zadržati i po njoj živjeti. No tu se nameće pitanje: **što znači živjeti po riječi Božjoj i kako to ostvariti?**

>>> dati mladima prostora za raspravu...

Riječ je Gospodnja u Crkvi trajno prisutna. Obrađivali smo ovih dana molitvu časoslova koja se sastoji od psalama, od kratkih čitanja, ukratko od Riječi Božje. Svakodnevno razmatranje Riječi Božje uvodi nas u povezanost s osobom Isusa Krista i potiče nas da živimo svoju vjeru. Najpoznatija praksa Crkve u razmatranju Riječi Božje jest Lectio Divina. **Zna li netko što je Lectio Divina i kako se provodi, odnosno, mogli bismo reći, moli?**

>>> kratka rasprava, slušanje mladih a zatim animator nastavlja objašnjavati Lectio Divina...

Crkva sve ustrajnije preporučuje kršćanima Lectio Divina. Definicija Lectio Divine konačno je donešena 1993. godine kada je Papinski biblijski odbor rekao da je „Lectio Divina čitanje - pojedinačno ili zajedničko - duljega ili kraćega ulomka iz Svetoga pisma, prihvaćena kao riječ Božja, koje se potom, poticajem Duha Svetoga, razvija meditacijom, molitvom i kontemplacijom.“ Ova je definicija svakako mjerodavna i konačna i svaka njezina riječ pomaže u nadilaženju neodređenosti. Među ostalim, ova nas definicija podsjeća kako Lectio Divina predstavlja metodu te navodi njezina četiri stupa: čitanje, meditaciju, molitvu i kontemplaciju. Ovu je metodu osmislio i utvrdio gotovo pred tisuću godina cistercitski opat Guigo II. koji spominje četiri stube. Još prije njega Ugo di San Vittore uvodi i petu stepenicu – akciju (operatio) koja je danas jako prihvaćena među učiteljima duhovnosti.

Koji je cilj ovog govora o Lectio Divina?

Danas nam je cilj približiti si Sveto pismo kao sredstvo molitve, razmišljanja i djelovanja. Upravo Lectio Divina sve ove komponente sadrži u sebi. Lectio Divina nije samo čin pobožnosti, već je potraga za smislom, rast u ovozemaljskoj ljudskosti, kao i u Božjem posinstvu. Sama nam se Lectio Divina predstavlja kao jedinstveno iskustvo Boga, oduvijek življeno u Crkvi. Stoga je ona najbolji način da se riječ Božja počinje koristiti kao sredstvo molitve. Možda se pitate kako se upustiti u Lectio Divina, to jest kako je provoditi. **Sada ćemo ukratko proći kroz korake same Lectio Divina** kako bismo shvatili i uvidjeli ljepotu ovakve molitve.

Prije samog početka potrebno je uzeti Bibliju iz koje ćeš si pročitati određeni biblijski ulomak, zatim je važno odabrati prikladan trenutak u određenom trenutku dana, te

prikladan prostor za Lectio Divina. Ono najvažnije jest zauzeti stav vjere jer Lectio Divina je čitanje Svetoga pisma u stavu vjere jer polazi od uvjerenja kako je Bog prisutan te želi da otvorimo prostor za dijalog. Kada smo spremni za početak onda započinjemo **molitvom koja je zaziv Duhu Svetome** da nas prosvijetli, da siđe na nas da možemo shvatiti Božju Riječ. Duh Sveti je istinski tumač Pisma i zbog toga je važno posjedovati dar Duha Svetoga.

Prvi korak u Lectio Divina jest **lectio, odnosno čitanje**. Sada je potrebno odabrani ulomak pozorno pročitati u miru, sa sviješću da slušaš Njega. Pokušavam uočiti što me možda i pogodilo u samome tekstu, tražim glavne dijelove teksta, pokušavam tekst shvatiti. To sve činim u tišini. Ona povezuje Riječ sa slušanjem, a to nas onda vodi u sljedeći korak Lectio Divina, a to je **meditatio, odnosno razmišljanje**.

U ovome drugom koraku, **razmišljanju**, pokušavamo u sabranosti srca, shvatiti trajnu vrijednost pročitanog biblijskog teksta te o njima želimo razmišljati i tražiti konkretno poruku za sebe. U ovom je koraku veoma važno biti sabran. Sada uspoređujem tekst sa svojim životom, uočavam stavove i osjećaje koje mi prenosi Božja riječ. U tome mi mogu pomoći i neka pitanja poput: Koja je temeljna ideja i vrijednost ovoga teksta? Što mi tekst poručuje? Kako se odražava na moj život? (...) U ovom koraku Lectio Divina stavlja pred nas osobni susret sa tekstom, susret koji je prožet konkretnim osjećajima jer kada riječ dođe do srca otkrivamo njezin duhovni smisao, smisao koji hrani i nadahnjuje život.

Ako je prethodni korak meditacije dobro učinjen on se pretvara, pretače u **molitvu**, odnosno u treći korak Lectio Divina **oratio**. Moliti znači da smo meditacijom otkrili što Bog nama govori u savjesti. Riječ ulazi u naš unutarnji svijet, a na nama je molitvom odgovoriti Bogu nakon što smo ga u prethodnom koraku slušali. Moliti znači pogledati naš svakodnevni život u ogledalu riječi Božje. Važno je tu molitvu i prethodno razmišljanje uključiti u svakodnevni život u djelovanje. Možemo zahvaljivati, vapiti, predati Bogu sve svoje brige itd... Važno je naučiti spontano se izražavati pred Gospodinom.

Četvrti korak Lectio Divina, je **kontemplacija, promatranje**. Ona je vrhunac svake molitve. Zsigurno se pitate kako provesti kontemplaciju. Evo jednog jednostavnog savjeta. Najbolje je ostati u tišini i sabranosti, ljubeći Gospodina i primajući njegovu ljubav. Kontemplacija nije plod neke karizme, već providno sudjelovanje u Božjim zbiljama.

Kontemplacija vodi k pravom djelovanju i služenju po uzoru na Djevicu Mariju, a to nam onda pomaže ostvariti i zadnju etapu Lectio Divina - **djelovanje ili actio**.

Sve prethodne etape orijentirane su prema životu. Tako ovaj Lectio Divina postaje škola života iz koje treba ponijeti sa sobom konkretne odluke i usvojeno gradivo. Čitava nam Biblija tumači na koji se način ostvaruje Riječ: ona nas izgrađuje iznutra i upravlja k djelovanju. Dok se radujemo zajedništvu s Gospodinom, što smo ga postigli po tome čudesnu iskustvu, prirodno je da ćemo donijeti konkretne odluke vezane uz naš život. No, pitanje je **kako djelovati po riječi Božjoj? I djelujete li vi po riječi Božjoj?**

>>> *kratka rasprava i iznošenje svojih iskustava, zatim animator nastavlja...*

U djelovanju po riječi Božjoj važno je imati čvrstu odluku i dobru volju iz koje ću donijeti konkretne smjernice novoga načina ponašanja za vlastiti život. Vidjet ću što riječ Božja traži od mene pa ću u skladu sa pročitanim tekstom napraviti bar maleni pomak u svojem životu i odnosu prema drugima. Učenik - slušatelj riječi - tako zapravo postaje misionar, poslužitelj Riječi Života. Ostaje u Gospodinu te živi svoje dane nastanjen njegovom Riječju.

Zatvorivši Bibliju nakon duga puta Lectio Divina, trebali bismo osjetiti želju sve više boraviti s Bogom. Srce bi nam trebalo ponavljati riječi: „Gospodine, ostani s nama...” Svoj put sa Svetim pismom započeli smo molitvom Duhu Svetome, a sada na kraju nastavljamo zajedno s Duhom Svetim, svim snagama - životom, zazivati onoga koji je Riječ. Sada želimo aktualizirati u svojem okruženju ono što smo „preživjeli“, što smo razmišljali, o čemu smo meditirali. Sve to je znak velike Božje ljubavi koju primamo iz susreta u Lectio Divina.

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Oče sveti, Ti si Svjetlost i Život. Otvori naše oči i naša srca da mogu shvatiti tvoju Riječ. Pošalji svoga Duha Svetoga, Duha tvoga Sina na nas, da Tvoju Istinu prihvatimo poučljivim srcem bez svake oholosti i nadimanja. Daruj nam otvoreno i velikodušno srce da u razgovoru s Tobom možemo dublje upoznati i ljubiti tvoga Sina Isusa te svjedočiti Tvoje Evanđelje u bratskoj ljubavi. To te molimo po Isusu Kristu, Gospodinu našem, koji živi s Tobom u Duhu Svetom, po sve vijeke vjekova. Amen!